

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та Закону України “Про санкції” щодо врегулювання окремих питань розпорядження іноземними товарами, транспортними засобами комерційного призначення, а також уточнення переліку осіб, відповідальних за сплату митних платежів, та удосконалення окремих митних процедур»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Відповідно до положень пункту 1⁻¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» однією з санкцій, які можуть застосовуватися державою, є стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Статтею 5⁻¹ Закону України «Про санкції» передбачено, що судові рішення про застосування санкції, передбаченої пунктом 1⁻¹ частини першої статті 4 цього Закону, в день набрання ним законної сили надсилається Фонду державного майна України для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування такої санкції, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

Активи, щодо яких ухвалено рішення про застосування такої санкції, підлягають передачі Фонду державного майна України протягом п'яти робочих днів з дня набрання законної сили вищезазначеним судовим рішенням.

Фонд державного майна України здійснює повноваження у сфері управління (у тому числі шляхом реалізації) активами, щодо яких ухвалено судові рішення про застосування такої санкції, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Грошові кошти, отримані в результаті реалізації таких активів, зараховуються до Державного бюджету України та спрямовуються до фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

Серед активів, які були стягнені в дохід держави відповідно до пункту 1⁻¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» є іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення, які перебувають на митній території України під митним контролем та за які не були сплачені митні платежі. Варто звернути увагу, що стягнення в дохід держави та переданих в управління Фонду державного майна України активів, що перебувають під митним контролем, не є підставою для припинення відповідного митного режиму. Крім того, у випадку реалізації таких активів їх покупець не володіє інформацією, про митні платежі, які є обов'язковими під час випуску таких активів для вільного обігу на митній території України. Отже з метою врегулювання питання випуску активів, стягнених в дохід держави відповідно до Закону України “Про санкції”, для вільного обігу на митній території України та врахування митних платежів під час їх реалізації пропонується внесення змін до Митного кодексу України.

Крім того, пропонується врегулювати питання щодо особливостей нарахування та сплати митних платежів під час реалізації активів у вигляді

іноземних товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до кримінального процесуального законодавства України та Закону України «Про санкції».

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою даного законопроекту є створення законодавчих можливостей для завершення та припинення митних режимів та припинення обов'язку із сплати митних платежів щодо санкційних активів, стягнутих в дохід держави.

Метою законопроекту є врегулювання питань щодо припинення митних режимів відносно товарів, які були стягнуті в дохід держави відповідно до Закону України «Про санкції». А також проектом пропонується врегулювати відносини, пов'язані з оподаткування митними платежами таких товарів, та уточнити перелік осіб, відповідальних за сплату митних платежів.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Проектом Закону передбачено внесення змін до Митного кодексу України в частині:

1) доповнення переліку підстав припинення митних режимів транзиту, тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території, переробки за межами митної території, у разі стягнення в дохід держави активів у вигляді товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до пункту 1⁻¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»;

2) доповнення переліку підстав для припинення обов'язку із сплати митних платежів особи, яка перемістила через митний кордон України товари, транспортні засоби комерційного призначення, у разі якщо такі товари, транспортні засоби були стягнені у дохід держави у зв'язку із застосуванням санкції, передбаченої пунктом 1⁻¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»;

3) внесення відповідних змін до статей 276, 277, та 295⁻¹ Митного кодексу України щодо визначення особливостей нарахування та справляння митних платежів з товарів, транспортних засобів, зазначених вище, а також тих, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, у разі їх передачу у реалізацію відповідно до кримінально-процесуального законодавства або Закону України «Про санкції».

4) з метою приведення положень статті 293 Митного кодексу України до положень статей 122, 201, 428, 440 цього Кодексу пропонується уточнити перелік осіб, відповідальних за сплату митних платежів, в частині встановлення відповідальності утримувача митного складу відкритого типу I за сплату митних платежів у разі видачі без дозволу митного органу або втрати товарів, поміщених у митний режим митного складу, а також відповідальності утримувача складу тимчасового зберігання, утримувача митного складу, керівника організації - отримувача гуманітарної допомоги, утримувача об'єкта підприємства за сплату митних платежів у разі видачі без дозволу митного органу або втрати товарів поміщених на тимчасове зберігання під митним контролем;

5) врегулювати питання припинення митних режимів транзиту,

тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території, переробки за межами митної території, а також обов'язку із сплати митних платежів особи, яка перемістила через митний кордон України іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення, які були реалізовані Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, без нарахування митних платежів у період з 24 лютого 2022 року до дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо врегулювання окремих питань розпорядження іноземними товарами, транспортними засобами комерційного призначення, що перебувають на митній території України під митним контролем, а також такими, що незаконно ввезені на митну територію України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 134, ст.782).

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Правовими підставами розроблення законопроекту є такі нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері суспільних відносин: Митний кодекс України; Податковий кодекс України; Кримінальний процесуальний кодекс України; Закон України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»; Закон України «Про санкції».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує фінансування з державного та місцевих бюджетів. Разом з цим, реалізація активів, стягнених в дохід держави відповідно до Закону України «Про санкції» з урахуванням митних платежів, які мали б бути сплачені у разі випуску таких активів у вільний обіг на території України призведе до збільшення надходжень до Державного бюджету України.

6. Прогнозовані соціально-економічні та інші наслідки прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту забезпечить вирішення питання випуску для вільного обігу на митній території України товарів, які були стягнені в дохід держави відповідно до статті 1⁻¹ Закону України «Про санкції».

Також прийняття законопроекту буде сприяти належному управлінню активами, які перебувають на митній території України під митним контролем та за які не були сплачені митні платежі, у вигляді іноземних товарів, транспортних засобів комерційного призначення, стягнених в дохід держави відповідно до Закону України «Про санкції», а також на які накладено арешт у кримінальному провадженні.

**Народний депутат України
та інші народні депутати України**

О.Г. Сова

